

Lappkast i livet

22 år gammal lämnade Kerstin Sverige: "När jag tänker tillbaka på mitt liv tänker jag: Gud vad mycket roligt jag varit med om." I dag lever Kerstin 8 800 kilometer från Los Angeles – på Öckerö tillsammans med Hans-Göran. BILDER: ANNACARIN ISAKSSON

Hon var hemmafru i Hollywood – blev socialist på Öckerö

Kerstin Hirmas var hemmafru i North Hollywood – men när maken var otrogen bröts tillvaron upp abruptt. Några månader senare stod hon i kö till socialförvaltningen på Stigbergstorget.

– Advokaten sa bara: "Take the children, take the money and run".

En oktoberdag 1966 landar en 22-årig tjej från Göteborg på Los Angeles internationella flygplats. Kerstin Hirmas har lämnat sekreterarvikariatet på Göteborgs bank för att flytta 8 800 kilometer bort. På andra sidan jorden väntar ett nytt liv.

Hon möts av palmer, värme och frihet. Kerstin hade tidigare gjort ett utbytesår i amerikansk skola – och beskriver hur hon "bländades av solen".

– Jag tyckte det var grått och trist och kallt i Sverige. Jobbade man på

kontor kunde man inte ha långbyxor. Det var så mycket regler. I Kalifornien var det annorlunda, berättar hon.

Via sin tidigare värdfamilj får Kerstin jobb på en transportfirma, som är i behov av skandinavisktalande arbetskraft. Därmed är hennes "green card" – rätt att arbeta i USA – säkrat. Under åren som kommer slår Kerstin Hirmas ned sina bopålar på allvar i Los Angeles. Hon skaffar egen lägenhet i San Pedro, köper en röd Ford Mustang på avbetalning och känner sig lycklig.

– Det var helt fantastiskt. I 20-års-

åldern vet man inte hur livet ska bli, det är hela tiden ett mått av osäkerhet. Men när man tittar tillbaka på tiden kan man se att... herregud vad roligt jag hade.

I Los Angeles blir hon vän med flera andra svenska tjejer som flyttat till stan. En av dem bjuder en lördagskväll med Kerstin på fest i North Hollywood. Där kommer hon i samspråk med värden – en kille från Chile som nyligen köpt huset. Huset är sparsamt möblerat men hade swimmingpool och uteplats.

De blir ett par, och 1969 friar han

till henne. Kerstin flyttar in, paret får barn och hon blir hemmafru på heltid. Hennes man driver företag – Kerstin tillbringar dagarna i villan, där hon ser på tv, ummar barn och umgås med vänner över lunch.

"Jag går genom det lite mörka vardagsrummet med sin beige heltäckningsmatta, den blommiga soffgruppen i vitt, svart och beige och som jag aldrig gillat. För att inte tala om soffbordet med sin glas-skiva och guldpatenterade ben och gavlar. Matsalen tycker jag bättre om med sitt ekbord och stolar", skriver hon själv

när hon långt senare beskriver en vinterdag i huset på Ben Avenue.

Kerstin, som innan barnen arbetat på flera sekreterarjobb i Los Angeles, lever "ett ganska gott liv". Men en dag, när hennes man är bortrest, ser hon ett brev hemma. Det visar sig att maken har varit otrogen. Kerstin börjar fundera på att skilja sig. Hennes vän råder henne att gå till en kvinnlig advokat i Beverly Hills.

Advokaten berättar att hon nyligen haft hand om en skilsmässa mellan en israelisk pappa och en amerikansk mamma, som slutat i att pappan tagit med sig barnen till Israel mot mammans vilja. Risker är att Kerstins man kan göra likadant – och ta med sig barnen till sin mamma i Chile.

– Så det var då advokaten sa det här: "Take the children, take the money and run", säger Kerstin.

Kerstin har sedan tidigare planerat att åka till Sverige för att hälsa på med sin son och sin nyfödda

dotter. Hon lämnar USA men vet ännu inte om hon kommer att återvända. Väl i Göteborg får hon ett samtal från sin man – som berättar att han köpt en stor egendom i Chile.

– Då kände jag: Jaha? Vi är gifta och har inte ens pratat om det här, att han ska köpa en stor ranch. Då kände jag att jag kan inte vara gift med honom, säger Kerstin.

Med sig hem till Sverige har hon i princip inga pengar, och bara kläder till henne och barnen för sex veckors semester. Kerstin ansöker om skilsmässa i Sverige och får till slut ensam vårdnad om barnen.

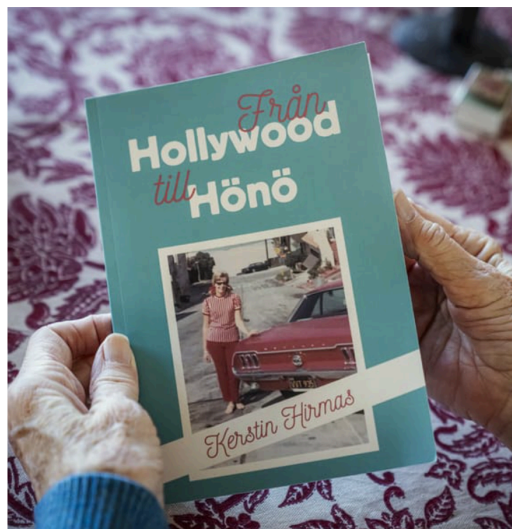
Några månader senare söker Kerstin ekonomisk hjälp hos socialförvaltningen i Göteborg. Hon har fått tag i en lägenhet på Studiegången och vill egentligen bara ha hjälp att betala mat och hyra. Men hemma finns en fem månader gammal bebis, så hennes socialsekreterare har övertygat henne om att hämta ut lite bebisutrustning.

I boden vid Stigbergstorget där socialförvaltningen sköter utlämningen hänger två eller tre sorters vinterkappor. Framför Kerstin i kön står en kvinna som hämtar ut sex par underkläder. Framför henne i kön står en kvinna som visar upp sin rekvisition.

– Hon hämtade ut sex par underkläder. Och man ser ju direkt vem som har fått sin kappa därifrån. Jag kände att det var så förnedrande... så någonstans där föddes ett engagemang, säger Kerstin Hirmas.

Sedan hon gick i pension har hon också fått ett stort intresse för släktforskning: "Man fortsätter vara nyfiken".

Efter att ha gått en skrivkurs på biblioteket skrev Kerstin en självbiografi, som varje barnbarn får när hen fyller 11 år

Senare börjar hon studera på socialhögskolan i Göteborg.

– Det fanns en kvinna där jag bodde som hade två barn som läste där. Jag hade inte ens funderat på studier men då tänkte jag: "Aha!". Jag har tänkt mycket på det, hur viktigt det är med kvinnliga förebilder.

50 år har gått sedan Kerstin lämnade USA och maken. Vid ett köksbord på Öckerö visar hon ett tidningsurklipp från 1980-talet där en stor grupp socionomer kräver höjda löner. Kerstin pekar på ett ansikte i en av raderna i mitten.

– Där är jag!
Kerstin lyckades kombinera livet som småbarnsförälder med studier på Socialhögskolan, fick ytterligare ett barn och jobbade sedan fram till pensionen som socionom i Angered och Tynnered. Under åren i USA säger hon att hon inte hade en särskilt stort politisk medvetenhet. Men när hon lämnade det trygga familjelivet i Kalifornien för en tillvaro som ensamstående småbarnsmamma i Björkekärr förändrades det.

– Det var någon gång på ett jobb där jag satt och bråkade med en kollega om hur man skulle uppfostera sina barn. Då skrek hon: "Du är

ju socialist!" och sedan gick jag hem och tänkte ... ja det är jag nog.

Som socionom deltog hon på 1980-talet i en vild strejk för höjda löner, där mängder av socialarbetare runt om i Göteborg stannade hemma från jobbet i protest. Kerstin och hennes kollegor dömdes senare till 200 kronor i böter efter förhandling i Arbetsdomstolen i Stockholm.

Sedan 2010 är hon lokalpolitiskt aktiv i Vänsterpartiet. Egentligen tror hon att hon formades politiskt på andra sidan Atlanten, i samband med att hon och maken besökte hans familj i Chile. Kerstin beskriver hur familjens tjänsteflicka led under de svåra villkor som gällde.

– Hon hade inga framtänder för hon hade inte råd att gå till tandläkaren så man hade dragit ut dem. Hon bodde i ett rum i en liten källarvåning. Hon fick inte använda våra toaletter. Jag reagerade väldigt starkt på det jag såg i Chile, de här orättvisorna i samhället var så tydliga där.

Utöver det politiska engagemanget är Kerstin aktiv i Göteborgs ornitologiska förening. Hon säger att nyfikenheten drivit henne hela livet, och fortsätter göra det nu när

”

Hemma med barnet, ut och gå, laga mat, titta på tv-serier. Träffa väninnor som kommer hem och äter lunch och dricker vin. Jag tänker det, att det är så viktigt att de här tjejerna har nån slags fuck off-kapital.

hon är pensionär. Genom en släktforskar kurs på biblioteket hittade hon exempelvis ett helt gäng okända kusiner.

– Min pappa var adopterad och ville aldrig ta reda på någonting om sin mamma. Men jag fick hjälp, hittade en kvinna på Gotland som visade sig vara min kusin. Och de skulle ha kusinträff samma år så då blev jag och min bror inbjudna. Vi har haft träffar sen dess.

Häromåret reste Kerstin och hennes barn tillbaka till Los Angeles.

Det var första gången hon besökte staden sedan det abrupta avbrottet 1974.

– Jag hade ju inte satt mig in i att jag inte skulle återvända när jag reste. Så jag hade aldrig riktigt tagit ett avsked, säger Kerstin.

I Los Angeles besökte hon och barnen hennes gamla adresser, och hon berättade om hur det var när de bodde där. Barnen, som varit i Los Angeles för att besöka sin pappa flera gånger genom åren, berättade i sin tur om sina egna minnen för Kerstin.

– Det blev som ett möte med mig själv och den här unga tjejen som jag var på den tiden. Alla de människorna jag kände hade flyttat eller är borta, men det var inte alla bostäder och platser. Det var väldigt roligt.

Vad tänker du när du tänker tillbaka på allting nu?

– I den här åldern, när jag tänker tillbaka på mitt liv så tänker jag: "Gud vad mycket jag har gjort och vad mycket roligt jag varit med om". Man har en massa roliga saker att associera till.

Hon och hennes barn besökte Svenska kyrkan i San Pedro, som har haft samtalsgrupper för svenska kvinnor som inte får resa tillbaka

ka till Sverige med sina barn eftersom barnens fäder sätter stopp.

– Det finns ett radioprogram om det här, "Fast i La La Land". Jag är så tacksam över att jag kunde komma tillbaka till Sverige med mina barn.

De senaste åren har Kerstin Hirnas följt debatten om "soft girls" – unga tjejer som inte vill ägna sig åt lönearbete – i tidningen.

– Jag läser och hör ju om det, de här tjejerna som vill softa sig igenom en slags hemmafrutillvaro.

Var det som att du hade en soft girl-tillvaro i Los Angeles?

– Det blev ju lite det. Hemma med barnet, ut och gå, laga mat, titta på tv-serier. Träffa väninnor som kommer hem och äter lunch och dricker vin. Jag tänker det, att det är så viktigt att de här tjejerna har nån slags fuck off-kapital.

Dennis Jörnmark
Callstam
dennis.jornmark@gp.se

Bild:
AnnaCarin Isaksson
annacarin.isaksson@gp.se

Kerstin utanför lägenheten i Manhattan Beach 1969.

Kerstin, tillbaka vid lägenheten i Manhattan Beach drygt 50 år senare.

BILD: PRIVAT

BILD: PRIVAT